

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan Ferdynand
Nazwisko: Olszewski
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 20-08-1930
Imię ojca: Ferdynand
Imię matki: Jadwiga
Dodatkowe informacje: Ppl/Wa 107/15/4, zarządzenie z dn. 20.04.2016 dot. Jana Olszewskiego. Prokurator IPN zarządził o pozostawieniu sprawy bez dalszego biegu wobec nie stwierdzenia wątpliwości, co do zgodności oświadczenia lustracyjnego z prawdą.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
W dniu 21.06.1963 Jan Olszewski został zarejestrowany przez Wydział II Departamentu III MSW w kategorii Zabezpieczenie Operacyjne. Dnia 29.03.1966 zmieniono charakter rejestracji na Sprawę Operacyjnego Rozpracowania (SOR) o krypt. „Obrońca” i nr rejestr. 6994. W dniu 1.10.1979 materiały przekazano do Wydziału V Dep. III MSW, a 12.11.1982 do Wydział IX Dep. III MSW, który 2.10.1985 zmienił charakter zainteresowania figurantem na Kwestionariusz Ewidencyjny (KE). We wrześniu 1980 Jan Olszewski został doradcą Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Według jednego z ówczesnych zapisów SB, „wypracowywał programy działania dla grup antysocjalistycznych w kraju”. Materiały dotyczące SOR i KE „Obrońca” złożono w Wydziale II Biura „C” MSW pod sygn. 55032/II dnia 30 września 1989.	IPN BU 0222/1460 (55032/II) – akta, IPN BU 01228/2044 (55032/2) – mikrofilm.	
Występuje w Sprawie Operacyjnego Rozpracowania o kryptonimie "Poeta" i nr rejestr. 455/1957. Sprawa ta dotyczyła wieloletniej inwigilacji Jana Józefa Lipskiego i była prowadzona przez SB w latach 1957-1989.	IPN BU 0204/1421 t. 8.	
Figuruje w aktach kontrolno-śledczych w sprawie "przechowywania w celu rozpowszechniania wydawnictw Instytutu Literackiego w Paryżu zawierających fałszywe wiadomości o PRL". Sprawa ta była prowadzona przeciwko Janowi Olszewskiemu przez prokuraturę wiosną roku 1972. Postanowieniem Prokuratury Wojewódzkiej w Warszawie z dnia 28 czerwca 1972 to śledztwo jednak umorzono.	IPN BU 0332/151.	

<p>Jan Olszewski – adwokat obserwowany przez Departament III MSW, któremu swoje pełnomocnictwo przekazywały różne osoby skazane za działalność opozycyjną przez Kolegium ds. Wykroczeń – w latach 1973-1977 występuje w meldunkach Wydz. III KS MO do Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Samorząd”, nr rejestr. 6898. Sprawa ta dotyczyła „członków nieformalnej grupy podejmującej akcje wymierzone przeciw integracji ruchu młodzieżowego na wyższych uczelniach”. Wg tych akt SB, figuranci "utrzymywali kontakty z ośrodkami dywersji ideologicznej na Zachodzie, gdzie opublikowali w >Kulturze< paryskiej (...) artykuł dot[yczący] koncepcji monoorganizacyjnego ruchu młodzieżowego".</p>	<p>IPN BU 0246/520 (4511/II) – akta, IPN BU 01322/639 (4511/2) – mikrofilm.</p>
<p>Występuje w materiałach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania o krypt. „Hazardziści” nr rejestr. 48358. Sprawa ta była prowadzona przez Dep. III MSW w latach 1976-1985 przeciwko środowisku Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO). W jej ramach SB rozpracowywała działalność ROPCiO na terenie całego kraju.</p>	<p>IPN BU 0222/243 (53123/II) - akta, IPN BU 01228/309 (53123/2) - mikrofilm.</p>
<p>Występuje w aktach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania kryptonim "Gracze" o nr rejestr. 46460/1976 - dotyczącej Komitetu Samoobrony Społecznej - Komitetu Obrony Robotników (KSS-KOR). Sprawa ta była prowadzona przez Dep. III MSW przeciwko środowisku KSS-KOR w latach 1976-1982.</p>	<p>IPN BU 0204/1405 t. 2.</p>
<p>Jan Olszewski występuje w materiałach ewidencyjnych Biura „B” MSW z roku 1976 - został odnotowany w kartotece tego Biura.</p>	<p>Wpis na podstawie zapisów kartotecznych.</p>
<p>Występuje w Sprawie Operacyjnego Sprawdzenia krypt. „Brodacz”. Sprawa ta została założona 31.05.1975 przez Wydział II KW MO w Katowicach (nr rej. KA 30476) na inną osobę. W dniu 2.07.1975 materiały przejął Wydział III KW MO w Katowicach - nastąpiła ich ponowna rejestracja pod nr KA 30598. Dnia 27.08.1975 zmieniono charakter zainteresowania na Sprawę Operacyjnego Rozpracowania (SOR) o nr rejestr. 16104. W dniu 22.10.1976 materiały przekazano do Wydziału III KS MO (nr rej. WA 16104), a w roku 1978 do Wydziału III-2 w miejscu. Sprawę zakończono 27 lutego 1985. Materiały zarchiwizowano w Wydziale „C” SUSW pod sygn. 8658/II. Jan Olszewski występuje w meldunku operacyjnym z 26.11.1982 jako kontakt głównego figuranta tej sprawy. Według treści pisma, mec. Olszewski był wówczas pośrednikiem w nawiązywaniu kontaktów pomiędzy Regionalnym Międzyzakładowym Komitetem Obrony „Solidarności”, a Tymczasową Komisją Koordynacyjną NSZZ „Solidarność”.</p>	<p>IPN BU 0256/442 (8658/II) t. 8.</p>
<p>Występuje w Sprawie Operacyjnego Rozpracowania o kryptonimie „Emisariusz” (nr rejestr. 35922/1977 i 35435/1977). Sprawa ta dotyczyła wieloletniej inwigilacji i prześladowania przez SB i MO Kazimierza Świtonia - działacza ROPCiO i Wolnych Związków Zawodowych Górnego Śląska w latach 1977-1980, a następnie działacza NSZZ "Solidarność". Była prowadzona przez Wydział III i Wydział IV KW MO/ WUSW w Katowicach w latach 1980-1988.</p>	<p>IPN Ka 048/916 t. 3-6.</p>

Jan Olszewski, ówczesny ekspert i doradca NSZZ „Solidarność”, występuje w aktach Sprawy Obiektowej krypt. „Debata” o nr rejestr. 66477 - prowadzonej w okresie od 3 września do 11 grudnia 1981 przez Wydz. III Dep. III-A MSW. Sprawa ta dotyczyła I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność”. Materiały tej sprawy zawierają m. in.: plany działań operacyjnych, meldunki i notatki funkcjonariuszy SB, stenogramy z przebiegu obrad, wykazy uczestników Zjazdu i osobowych źródeł informacji.	IPN BU 236/243 (2282/IV).
Występuje w materiałach dotyczących „kontroli operacyjnej” Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania (KOWzP). Te akta stanowią raporty przekazywane przez poszczególne KW MO/ WUSW do Wydziału V Departamentu III MSW w okresie od kwietnia 1981 do października 1985. Dotyczą one utworzenia i działalności KOWzP na terenie poszczególnych województw, a także podjętych wobec nich „czynności operacyjnych”. Jan Olszewski występuje w treści informacji uzyskanej od TW ps. „Oko” - jako jeden z uczestników konferencji prasowej z udziałem rodzin osób uwięzionych, która odbyła się 24.04.1981 w biurze KZ NSZZ „Solidarność” przy MZK w Warszawie.	IPN BU 0222/747 (54236/II).
Występuje w aktach kontrolnych śledztwa prowadzonego przez Wydz. I Biura Śledczego MSW przeciwko członkom kierownictwa NSZZ „Solidarność”. To postępowanie śledcze prowadzono od 22 grudnia 1982 i umorzono na mocy amnestii ogłoszonej ustawą z 21.07.1984. W tych materiałach SB prawnik Jan Olszewski występuje jako członek społecznej Rady Gospodarki Narodowej.	IPN BU 010092/1 (7596/3).
Występuje w dokumentach operacyjnych Wydz. VIII Dep. III MSW z kwietnia i maja roku 1983 dotyczących „zabezpieczenia” państwowych uroczystości pierwszomajowych oraz II wizyty apostolskiej papieża Jana Pawła II w Polsce, mającej odbyć się w czerwcu roku 1983. W tych materiałach znajdują się m. in. szyfrogramy oraz wykazy osób przewidzianych do zatrzymania lub przeprowadzenia z nimi rozmów „profilaktyczno-ostrzegawczych”. Akta zawierają też notatkę służbową dotyczącą Jana Olszewskiego - sporządzoną w Wydziale IX Departamentu III MSW. Według jej treści, ww. „od szeregu lat wchodzi w skład wąskiego grona osób kierujących działalnością antysocjalistyczną w Polsce”, był doradcą prawnym NSZZ „Solidarność” i współautorem statutu Związku. Po wprowadzeniu stanu wojennego organizował pomoc prawną dla osób represjonowanych, a w sierpniu 1982 był współautorem listu-apelu w sprawie reaktywowania związku „Solidarność”. SB podejrzewała, że Jan Olszewski „w okresie napięć społecznych bądź demonstracji ulicznych zaktywizuje swoją działalność inspiratorską w kierunku zakłócenia bezpieczeństwa i porządku publicznego w maju br.”.	IPN BU 0236/263 (2325/IV/2).
Występuje w Sprawie Operacyjnego Rozpracowania nr 88882/1984 o krypt. "Madryt" - dotyczącej działalności Komitetu Helsińskiego w Polsce. Sprawa ta była prowadzona przez MSW w okresie od roku 1983 do 1989.	IPN BU 0248/45 t. 1.

<p>W ramach Sprawy Obiektowej krypt. „Syndyk”, nr rejestr. 105721, prowadzonej od 2 marca 1988 przez Wydz. I Biura Studiów SB MSW, SB „kontrolowała operacyjnie” Krajową Komisję Wykonawczą NSZZ „Solidarność” (KKW), ponieważ Komisja „nie uzyskała zgody na działalność”. Akta zawierają m. in.: karty identyfikacyjne z danymi personalnymi członków KKW, notatki służbowe, szyfrogramy oraz dokumenty wytworzone przez KKW. Jan Olszewski występuje w treści notatki służbowej dotyczącej planowanego posiedzenia kierownictwa KKW NSZZ „Solidarność” na plebanii kościoła p.w. św. Brygidy w Gdańsku - w październiku 1988 roku.</p>	<p>IPN BU 0236/425 (2551/IV).</p>
<p>Jan Olszewski występuje w materiałach Sprawy Obiektowej krypt. „Żądło” nr rejestr. 109514. Sprawa ta została założona na Komitet Obywatelski „Solidarność” w dniu 8 maja 1989 przez Wydz. II Dep. III MSW. Akta zawierają meldunki różnych pionów SB z poszczególnych Komend Wojewódzkich MO - dotyczące „działań operacyjnych” podjętych w związku z kampanią wyborczą i planowanymi wyborami do Sejmu i Senatu PRL.</p>	<p>IPN BU 0236/410 (2533/IV).</p>
<p>Figuruje w materiałach ewidencyjnych Dep. III MSW o nr rejestr. 6994. W okresie od roku 1975 do 1988 Departament III MSW wnosił wobec Jana Olszewskiego kilkakrotnie tzw. zastrzeżenia wyjazdów zagranicznych do krajów kapitalistycznych i do wszystkich krajów świata. Powód tych zakazów wyjazdów: „bliski kontakt z opozycją polityczną i b[ły]nymi] działaczami Solidarności”.</p>	<p>Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>